

Ieder in zijn kracht!

Optimale ontwikkeling voor kind, ouder, professional

Lokaal Educatieve Agenda Waalwijk Uitvoeringsprogramma's 2021 tot en met 2024

Uitvoeringsprogramma's LEA Waalwijk

Drie gezamenlijk programma's van de bestuurders van de kinderopvang, het primair onderwijs, het voortgezet onderwijs en het Netwerk VVE-Waalwijk Taalrijk.

Kinderopvang

- Mikz Kinderopvang en VE-Peuterspeelzalen
- De Kindereijk VE-Kinderopvang en VE-Peuterspeelzaal

Primair onderwijs

- Stichting Leerrijk!
- Stichting Bravoo
- Stichting Willem van Oranje
- Christelijke Basisschool De Rank
- Christelijke Basisschool De Brug
- Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Langstraat, Heusden, Altena

Voortgezet onderwijs

- Stichting Willem van Oranje
- OMO Scholengroep De Langstraat
- Stichting Samenwerkingsschool de Overlaat
- Stichting voor Praktijkonderwijs in de Langstraat
- Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs De Langstraat

Netwerk VVE-Waalwijk Taalrijk

- Mikz Kinderopvang en VE-Peuterspeelzalen
- De Kindereijk VE-Kinderopvang en VE-Peuterspeelzaal
- GGD Hart van Brabant
- Stichting Leerrijk!
- Stichting Bravoo
- Bibliotheek Midden-Brabant
- Stichting ContourdeTwern
- Gemeente Waalwijk

Overig

- Internationale Schakelklas – Wereldschool Waalwijk (onderdeel Stichting WvO)
- Gemeente Waalwijk

Waalwijk, april 2021

Inhoudsopgave

1. Toelichting	4
2. Uitvoeringsprogramma Passend Onderwijs	7
3. Uitvoeringsprogramma Preventie en Veiligheid	9
4. Uitvoeringsprogramma VVE-Waalwijk Taalrijk	10
5. Bijlagen	17
• Bijlage 1: Begrippen- en afkortingenlijst	
• Bijlage 2: Begroting VVE-Waalwijk Taalrijk	

1. Toelichting

Aanleiding

De Lokale Educatieve Agenda (hierna: LEA) is een wettelijk instrument om het lokale onderwijsbeleid vorm en inhoud te geven. Op basis hiervan komen gemeente, primair onderwijs, voortgezet onderwijs en kinderopvang (hierna: het bestuurlijk overleg LEA) samen met andere partners tot gezamenlijke afspraken over het onderwijsbeleid. De vorige periode van gezamenlijke afspraken liep tot en met 2020. Inmiddels is het bestuurlijk overleg LEA nieuwe afspraken overeengekomen voor de periode van 2021 tot en met 2024. Deze zijn vastgelegd in drie uitvoeringsprogramma's (hoofdstukken 2, 3 en 4).

Gezamenlijke ambitie

Met de uitvoeringsprogramma's willen wij bereiken dat alle jeugdigen van 0-23 jaar thuisnabij educatie en (waar nodig) ondersteuning ontvangen, aansluitend bij hun mogelijkheden en talenten. Hiermee optimaliseren wij hun leerprestaties en schoolloopbanen, hun sociaal welbevinden en hun kansen om volwaardig mee te (blijven) doen in onze (geletterde) samenleving. De ambities om de sociale veiligheid van jeugdigen te waarborgen en een optimale aansluiting tussen Passend Onderwijs en Jeugdhulp tot stand te laten komen sluiten hier feilloos bij aan.

Uitvoeringsprogramma's

Wij realiseren onze ambities via drie uitvoeringsprogramma's:

- **Passend Onderwijs:**
Dit programma bestaat uit de thema's: bovenschoolse voorzieningen, aansluiting onderwijs-jeugdhulp en de basisondersteuning binnen het onderwijs. Het is met name gericht op thuisnabij onderwijs en adequate en preventieve ondersteuning aan leerlingen.
- **Preventie en Veiligheid:**
Binnen dit programma wordt vanuit een preventieve insteek ingezet op de veiligheid van jeugdigen, te denken aan digitale weerbaarheid, het tegengaan van pesten, snellere signalering binnen de Wet Meldcode en voorkomen van middelengebruik. Het betreft activiteiten die bijdragen aan het welbevinden.
- **VVE-Waalwijk Taalrijk:**
Met dit programma geven wij de doorlopende leer- en ontwikkelijn concreet vorm, realiseren wij dat kinderen optimale en gelijke kansen hebben in de (voor)scholen en worden de taalvaardigheid en het welbevinden van kinderen en ouders verbeterd. Samenwerken aan het vergroten van een functioneel geletterde samenleving vraagt inzet van (voor)scholen, ouders, maatschappelijke organisaties en overheden.

In de uitvoeringsprogramma's staan onze gezamenlijke afspraken over beoogde resultaten, de benodigde inspanningen van de partners en de randvoorwaarden op het terrein van organisatie en financiën.

Sturing, monitoring en samenwerking

Rol bestuurlijk overleg LEA

Het bestuurlijk overleg LEA is eigenaar van de LEA Waalwijk. De deelnemers zijn samen eindverantwoordelijk voor het bereiken van de geformuleerde resultaten in de uitvoeringsprogramma's. Zij komen tenminste tweemaal per jaar bijeen voor een strategisch overleg.

De uitvoeringsprogramma's zijn dynamisch en geven een vooruitblik voor meerdere jaren. De stand van zaken wordt ieder jaar geactualiseerd door het bestuurlijk overleg LEA, waarbij nieuwe initiatieven en ontwikkelingen worden meegenomen. Op basis van monitorings- en evaluatiegegevens van de activiteiten vindt een terugkoppeling over de voortgang plaats aan het bestuurlijk overleg LEA. De regiegroep LEA is hiervoor verantwoordelijk.

Rol regiegroep LEA

De regiegroep LEA bestaat uit beleidsadviseurs van de gemeente (op de thema's onderwijs, jeugdhulp, veiligheid) en afgevaardigden van het SWV PO en VO. Zij vormt samen met het bestuurlijk overleg LEA de kern van de sturing. De regiegroep monitort op de voortgang van het geheel aan activiteiten; zij bevraagt de projectleiders op de uitvoering van de activiteiten en het behalen van de resultaten. Dit gebeurt voor aanvang van ieder bestuurlijk overleg LEA.

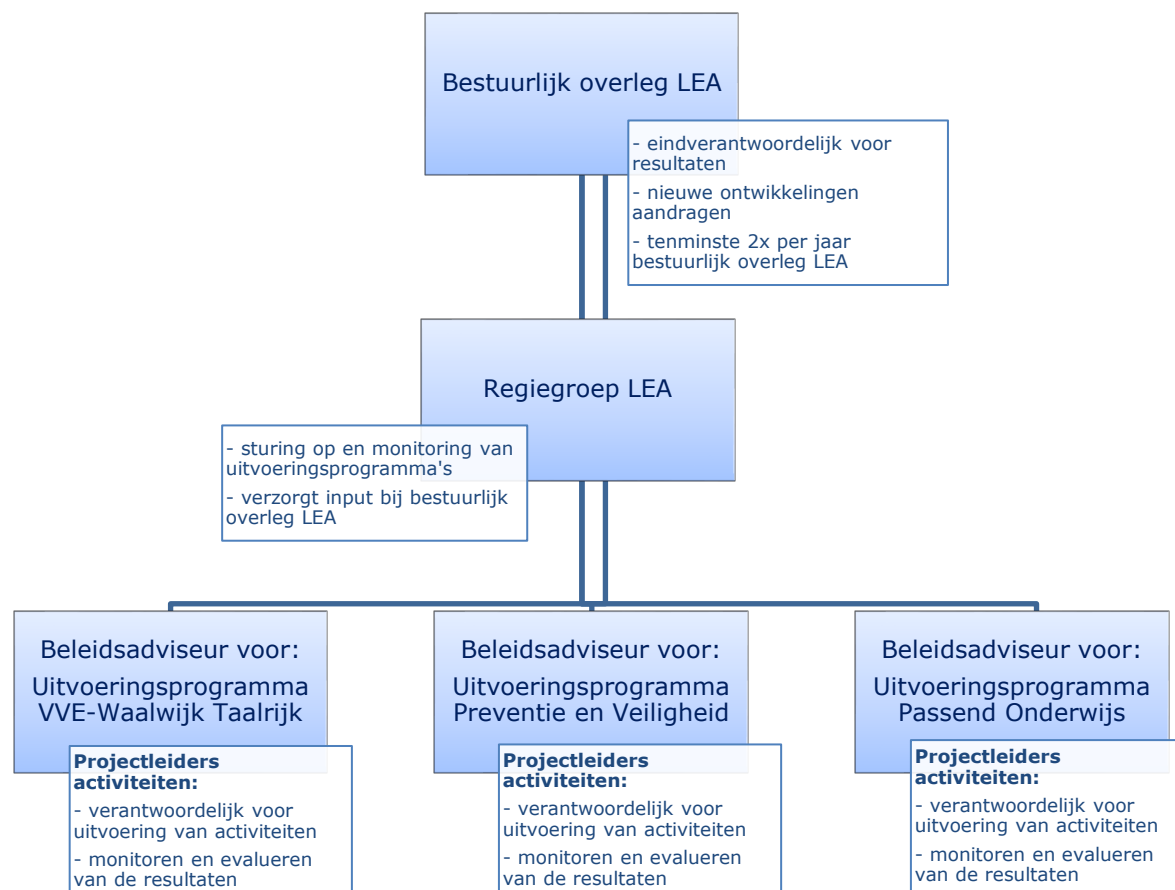
Rol projectleider

De uitvoering van de activiteiten gebeurt zoveel mogelijk binnen de betrokken organisaties en waar nodig binnen een projectstructuur. De projectleiders (opgenomen in de uitvoeringsprogramma's) zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de activiteiten en voor het behalen van de resultaten. Tevens zorgen zij voor evaluatie en/of monitoring.

Samenwerking netwerk

Om de uitvoeringsprogramma's te realiseren is een breed platform van partners wenselijk. We organiseren hiertoe structurele overleggen op strategisch-, beleids- en uitvoerend niveau (zoals het netwerkoeverleg VVE-Waalwijk Taalrijk). De betrokken partners zijn genoemd in de uitvoeringsprogramma's. De uitvoeringsprogramma's zijn in samenwerking met deze partners tot stand gekomen, waardoor er draagvlak is voor het gezamenlijk realiseren van de beoogde resultaten.

Schema:
Sturing, monitoring en samenwerking

Risicofactoren

Indien er risicofactoren spelen ten aanzien van een activiteit, legt de projectleider hierover verantwoording af aan de regiegroep LEA. Het bestuurlijk overleg LEA treedt samen met de regiegroep LEA besluitvormend op hierin.

De risico's voor de uitvoeringsprogramma's zijn:

- Onvoorziene omstandigheden: zoals Covid19 (maatregelen) en het daarmee samenhangende Nationaal Programma Onderwijs;
- Financiering: bijvoorbeeld tekorten op de begroting Jeugdhulp, personele inzet die in het gedrang komt (de cofinanciering bestaat onder andere uit ureninzet) of verlaging van de rijksmiddelen;
- Inhoudelijke of wettelijke wijzigingen: te denken aan de nieuwe Ondersteuningsplanperiode van het Passend Onderwijs (vanaf 2022) en het nieuwe onderwijsachterstandenbeleid (vanaf 2023).

2. Uitvoeringsprogramma Passend Onderwijs 2021 t/m 2024

Activiteit met omschrijving		Startdatum	Einddatum	Projectleider	Partners	Beoogd resultaat
Thema 1: Bovenschoolse voorzieningen						
1a	Onderzoeken: - inzet OZA (onderwijs-zorg arrangement, gefinancierd door onderwijs) op bovenschoolse voorzieningen en SBO - inzet OZA dagbesteding gericht op re-integratie naar onderwijs - re-integratie thuiszitters naar onderwijs - symbiose school-bovenschoolse voorziening-jeugdhulp - hoeveel leerlingen gaan van dagbesteding naar onderwijs (en viceversa)	2021 Q2	2022 Q2	SWV VO	SWV, SBO, OPDC, gemeente	Afname van dagbesteding, waardoor een hoger percentage (thuisnabij) onderwijs t.o.v. dagbesteding ontstaat.
1b	Onderzoeken: - kosten en rendement van huidige trajecten (OPDC, zorgboerderij, MST, etc.) - mogelijkheid om middelen (jeugdhulp, zorgboerderij etc.) anders/effectiever in te zetten - mogelijkheid tot inrichten observatiegroep c.q onderzoekarrangement op/via SBO om ondersteuningsbehoeften (systeem) breed in kaart te brengen - samenwerking PO-SO-jeugdzorg op thuisnabije locatie	2021 Q4	2022 Q4	SWV PO	SWV, WvO, Leerrijk, gemeente	Effectievere en doelmatigere inzet middelen en meer thuisnabij-onderwijs.
1c	Onderzoeken/ volgen van (landelijke) ontwikkelingen op het terrein van gedragsexpertise binnen het onderwijs en mogelijke implementatie daarvan.	2021 Q1	2024 Q4	SWV PO	SWV PO, gemeente	Verhoging van de mogelijkheden in de (basis)ondersteuning in het reguliere onderwijs – gericht op gedragsontwikkeling – waardoor meer kinderen thuisnabij-onderwijs volgen.
1d	Aansluitend op de onderzoeken van 1a, 1b, 1c: kaders vaststellen voor (bovenschoolse) voorzieningen en de fysieke aanpak daarop toerusten.	2022 Q3	2024 Q4	SWV	SWV PO en VO, gemeente	Meer kinderen thuisnabij onderwijs met doorlopende schoolloopbaan (geen thuiszitters).
Thema 2: Aansluiting onderwijs-jeugdhulp						
2a	Uitwisseling: elkaars werkprocessen leren kennen, knelpunten benoemen, trajecten afstemmen, zoeken naar oplossingsrichtingen.	2021 Q3	geen	Gemeente SWV PO	DBG, IB, ZOCO, gemeente	Kennisdeling d.m.v. regelmatig terugkerende bijeenkomsten, waardoor betere afstemming t.b.v. ondersteuning van leerlingen plaatsvindt.
2b	Implementatie thuiszittersprotocol (met daarbij horend 'doorzettingsmacht') en monitoring hiervan.	2021 Q2	2024 Q4	SWV PO	DBG, IB, ZOCO, gemeente	Er vindt een preventieve aanpak plaats bij schoolverzuim, waardoor het aantal thuiszitters vermindert.

2c	Ontwikkelen en implementeren plan van aanpak 'grijs gebied' onderwijs – jeugdhulp, waarin de wettelijke verantwoordelijkheden van de betrokken partners zijn opgenomen.	2021 Q1	2022 Q4	Gemeente	SWV PO en VO, GGD, gemeente	Partners kennen hun verantwoordelijkheden en pakken hun taak en rol op.
Thema 3: Basisondersteuning onderwijs						
3a	Analyse: wat betekenen toekomstige aanpassingen in de basisondersteuning op scholen voor de afstemming met jeugdhulp en leerplicht (bijv. i.r.t. de zorgstructuren)? I.v.m. toename complexiteit problematieken in onderwijs.	2022 Q1	geen	SWV	SWV, GGD, gemeente	Uitgangspunten nieuw beleid formuleren, waarmee jeugdhulp-leerplicht-onderwijs in een vroegtijdig stadium afstemmen en daardoor adequatere ondersteuning bieden aan de doelgroep.

3. Uitvoeringsprogramma Preventie en Veiligheid 2021 t/m 2024

Activiteit met omschrijving		Startdatum	Einddatum	Projectleider	Partners	Beoogd resultaat
Thema 1: Wet Meldcode						
1a	Onderzoeken PO en VO: wat is er al geregeld, wat is nodig om de Wet Meldcode uit te voeren?	2021 Q3	2021 Q3	Gemeente	PO, VO	Inzicht in hoe de Wet Meldcode in te zetten t.b.v. plan van aanpak (1c).
1b	Onderzoeken kinderopvang: wat is er al geregeld, wat is nodig om de Wet Meldcode uit te voeren?	2021 Q3	2021 Q3	Gemeente	KO	Inzicht in hoe de Wet Meldcode in te zetten t.b.v. plan van aanpak (1c).
1c	Plan van aanpak (ontwikkelen en implementeren) dat er op gericht is dat men 1) sneller signaleert en sneller meldt en 2) in de klas laat zien dat leerlingen naar buiten mogen komen met deze problematiek.	2021 Q4	2021 Q4	Gemeente	KO, PO, VO, SWV PO en VO	PO, VO en kinderopvang weten wanneer de Wet Meldcode in te zetten en handelen hiernaar. Toename aantal meldingen vanuit scholen: scholen signaleren vroegtijdig kindermishandeling en nemen de benodigde acties.
Thema 2: Digitale veiligheid en weerbaarheid						
2a	Onderzoeken welke behoefte er bij VO is en wat zij al doen.	2021 Q3	2021 Q3	Onderwijs	Gemeente, SWV VO, jongerenwerk	Inzicht in hetgeen nodig is binnen dit thema.
2b	Ontwikkelen van een trainingsaanbod gericht op 'digitale veiligheid en weerbaarheid' (pesten als onderdeel) in het VO.	2021 Q3	2022 Q1	SWV VO, gemeente	Jongerenwerk, bibliotheek	Een menukaart met een trainingsprogramma, gericht op digitale veiligheid en weerbaarheid.
2c	Implementeren en uitvoeren van de benodigde trainingen in het VO.	2022 Q2	2024 Q4	Onderwijs	Gemeente	Alle leerlingen nemen deel aan het voor hen van toepassing zijnde aanbod.
2d	Evaluëren trainingsaanbod en bepalen of en hoe dit in PO (bovenbouw) te implementeren.	2022 Q4	2024 Q4	Onderwijs	Gemeente, ContourdT	Opvolging in de mentorlessen van het thema.
Thema 3: Aanpak middelengebruik						
3a	Aanbod VO ontwikkelen (en implementeren) n.a.v. behoefte-inventarisatie (gericht op ouderavonden, campagnes, voorlichting leerlingen en docenten).	2021 Q3	2024 Q4	Gemeente	VO, Novadic, jongerenwerk	Jongeren zijn zich bewust van de risico's van middelen gebruik (voorkomen dat zij gaan gebruiken), leerkrachten signaleren de problematiek, ouders herkennen de problematiek en hebben de tools het bespreekbaar te maken.

4. Uitvoeringsprogramma VVE-Waalwijk Taalrijk 2021 t/m 2024: 'Meer dan taal: kinderen, ouders en professionals in hun kracht'

Activiteit met omschrijving		Startdatum	Einddatum	Projectleider	Partners	Beoogd resultaat
Thema 1: Voor- en vroegschoolse educatie 0-6 jaar (VVE)						
1a	Organisatie van kortdurende (VVE)peuteropvang voor peuters van 2 tot 4 jaar volgens wet- en regelgeving, volgens een programma waarmee op gestructureerde en samenhangende wijze de ontwikkeling van peuters wordt gestimuleerd op het gebied van taal, rekenen, motoriek en sociaal- emotionele vaardigheden.	2021 Q1	2024 Q4	Gemeente	KO De Kindereijk, KO Mikz	VVE kinderen zijn goed voorbereid, zodat zij optimale en gelijke kansen hebben op een goede start in het basisonderwijs.
1b	Verhogen Educatieve kwaliteit VVE: professionalisering door training en coaching om Educatieve kwaliteit VVE in KO en groep 1 en 2 van de basisscholen te verhogen (verbinding doorgaande lijn en Thuis in Taal).	2021 Q1	2024 Q4	Gemeente	(VVE) KO en PO	De educatieve kwaliteit in VVE-KO en in groep 1-2 van de basisscholen is toegenomen.
1c	VE coach (HBO-er) in KO, wet OKE: de VE-coach is werkzaam binnen de VE organisatie. Opbrengstgericht werken vormgeven; kwaliteitszorg op de VVE-locaties verbeteren; observeren en coachen van de pedagogische medewerkers.	2021 Q1	2024 Q4	Gemeente	KO De Kindereijk, KO Mikz	Opbrengstgericht werken is vormgegeven en de kwaliteitszorg op de VVE-locaties is verbeterd, door het observeren en coachen van de Pedagogisch medewerker wordt er doelgericht en planmatig gewerkt, de kwaliteitszorg is opgezet, wordt gecoördineerd en onderhouden.
1d	Doorgaande lijn KO-PO: KO en PO groep 1 en 2 maken afspraken om doorgaande lijn KO-PO vorm te geven. Zij voeren minimaal 2x per jaar overleg hierover (thema's onderwijsinspectie/kwaliteitskaart VVE Sardes/ verbinding Thuis in Taal).	2021 Q1	2024 Q4	Gemeente	(VVE) KO, PO,	Doorgaande lijn 0-6 jaar (thema's: samenwerkingsafspraken, overdracht kinderen, pedagogische-didactische leerlijn, partnerschap met ouders, ondersteuningsstructuur, leesplezier), activiteiten om de doorgaande lijn verder te intensiveren. - Wat verwacht de onderwijsinspectie? - Activiteiten om de doorgaande lijn verder te intensiveren.
1e	Resultaatafspraken en monitoring VVE: monitoring bereik, (educatieve) kwaliteit en resultaten VVE (mogelijkheid voor onderzoek door Onderwijsinspectie, vervolg op onderzoek in eind 2018).	2021 Q1	2024 Q4	Gemeente	KO, PO, VO, GGD, Bibliotheek, ContourdT	Inzicht in kwaliteit van VVE en Waalwijk Taalrijk aanpak en activiteiten en waar nodig zijn aanpassingen doorgevoerd. A.d.h.v. bestuurlijk resultaatafspraken VVE is er een extra groei gerealiseerd bij kinderen die met een (taal)achterstand instromen in PO. Jaarlijks heeft er een kwaliteitsdialoog plaatsgevonden op

						verschillende niveaus, n.a.v. opbrengsten/ resultaten monitor.
1f	VVE Beleidsvoorbereiding en -uitvoering (doelgroep bepaling, indicatie en toeleiding, zorgstructuur).	2021 Q1	2024 Q4	Gemeente	KO, PO, GGD, Bibliotheek, ContourdT	Via coördinatoren- en netwerkoverleg zijn de VVE onderwerpen (doelgroep bepaling, indicatie en toeleiding, zorgstructuur) opgesteld/worden gevolgd en zo nodig aangepast.
1g	Intensivering (Educatief) Partnerschap met ouders door Thuis in Taal op 3 locatie KO en PO (o.a. coaching, deelnemen aan leernetwerken). Ook overige partners VVE worden betrokken.	2021 Q1	2024 Q4	Gemeente	KO, PO, GGD, Bibliotheek, ContourdT	Pedagogische medewerkers en leerkrachten groep 1-2 zijn geschoold en nemen deel aan leernetwerk Thuis in Taal. Medewerkers GGD, Bibliotheek, CdT zijn geschoold en nemen deel aan leernetwerk Thuis in Taal.
Thema 2: Taal en Woordenschat						
2a	Taalimpuls VVE KO: intensief taal-spel aanbod VVE peuter. Met de inzet van Taalimpuls wordt taal gestimuleerd door te spelen in kleine groepjes. Uit onderzoeken komt naar voren dat begeleid spel in kleine groepjes de meeste taalontwikkeling oplevert.	2021 Q1	2024 Q4	VVE KO	KO, PO Bibliotheek, ContourdT, gemeente	VVE peuter heeft een extra groei in (taal)ontwikkeling doorgemaakt en dus een inhaalslag t.o.v. zichzelf bij instroom gemaakt. Dit wordt inzichtelijk gemaakt via de jaarlijkse monitor VVE o.b.v. observatieprogramma.
2b	Taalimpuls PO groep 1, 2, 3, 5: gericht op het verbeteren van de woordenschat van kinderen met (kans op) een taalachterstand. Een taalexpert richt zich samen met een groepje kinderen op het aanleren van abstracte begrippen/woordenschat, die kinderen nodig hebben om instructies te kunnen begrijpen, woordenschat (VVE)kinderen vergroten, vergroten van deskundigheid leerkrachten rondom taalverwerving, ouders partner maken in het ondersteunen van de taalontwikkeling van hun kind (verbinding met Thuis in Taal).	2021 Q1	2024 Q4	Leerrijk	PO, KO, Bibliotheek, ContourdT, Actief Ouderschap, gemeente	1. Kindniveau: toename woordenschat, taalbegrip, uitdrukkingsvaardigheid om succesvol aan onderwijs deel te kunnen nemen, 2. Monitoring via observatiesysteem en leerlingvolgsysteem, 3. Professional: vergroten deskundigheid rondom taalverwerving 4. Ouders partner maken in het ondersteunen van de taalontwikkeling van hun kind.
2c	Taalimpuls MET Pro: het geven van een impuls op het gebied van taalonderwijs gericht op vergroten van woordenschat en taalbegrip voor meertalige leerlingen met een taalachterstand bij aanvang van het onderwijs op MET om hierdoor hun kansen op een succesvolle schoolcarrière te vergroten.	2021 Q1	2024 Q4	MET Pro	MET Pro, PO, Bibliotheek, gemeente	Leerlingen kunnen zich op een voldoende niveau uitdrukken in Nederlandse taal, passend bij de lesstof die ze in de verschillende vakgebieden gaan leren.
2d	Ondersteuning nieuwkomers PO (extra aandacht voor kinderen van arbeidsmigranten taal-zorg/doorgaande lijn PO-VO). Ondersteuning voor leerlingen die niet of nauwelijks in het Nederlands aanspreekbaar zijn en aan de professionals die met deze leerlingen werken. Er wordt gewerkt aan zelfredzaamheid, basiswoordenschat, beginnende geletterdheid, leren lezen, begrijpend lezen, schooltaalwoorden en taalgericht zaakvakonderwijs.	2021 Q1	2024 Q4	Leerrijk	PO, Bibliotheek, ContourdT, gemeente	De uitdrukkingsvaardigheid van nieuwkomers in de Nederlandse taal is toegenomen en mede hierdoor ook de zelfredzaamheid. Kinderen volgen zo spoedig mogelijk het reguliere lesprogramma. Monitoring aan de hand van indicatorenlijst voor Nieuwkomers.

2e	Project Wereldschool (Internationale Schakelklas): door inzet vrijwilligers/taalondersteuners in kleinere groep meer gedifferentieerd werken; drama-, toneel- en verkeerslessen; meer begeleiding en ondersteuning op maat vanwege complexiteit nieuwkomer; rendement verhogen en doorstroom VMBO of MBO sneller mogelijk te maken; ouderparticipatie i.s.m. ContourdeTwern en Vluchtelingenwerk.	2021 Q1	2024 Q4	ISK	PO, Bibliotheek, ContourdT, gemeente, Kunstencentrum	Leerlingen zijn taalvaardiger en stromen binnen twee jaar in in reguliere VO of MBO. Leerlingen zijn sociaalvaardiger en zijn bewust dat taal bijdraagt om verder te ontwikkelen en te kunnen participeren in onze samenleving.
2f	Zomerschool-Ontdekweek "Oriëntatie op jezelf en de wereld": inhoud geven en de mogelijkheden van onderzoekend leren in samenhang met taal en woorden verwerven.	2021 Q1	2024 Q4	BS Teresia	PO, GO, gemeente Kunstencentrum, Bibliotheek,	Taal en woordenschat uitbreiden; verkleinen van zomerdip; interesse en plezier in lezen; verbinding met kunst, bewegen, techniek en taal. Plezier in het ontdekkend leren. Stimuleren leesplezier en belang voor ouders om met hun kind naar bibliotheek te gaan.
2g	TaalrijkWijzer: Kinderen van 0 tot en met 17 jaar met ouders die in het bezit zijn van een Paswijzer (een pas voor inwoners gemeente Waalwijk met een smalle beurs) kunnen gratis een abonnement nemen op een schoolblad.	2021 Q1	2024 Q4	Gemeente	Bibliotheek, gemeente	Leesplezier is toegenomen.
2h	Onderzoeken of en op welke onderdelen kinderen onvoldoende taal beheersen bij start in klas 1 VO. Verbinding met overleg POVO. Hiervoor een ontwikkelgroep te starten.	2021 Q1	2021 Q4	PO, VO	PO, VO, gemeente	Ontwikkelgroep met partners PO+VO is gestart, hebben onderzoek gedaan en resultaten zijn gedeeld met betrokkenen en vervolg afspraken zijn gemaakt.
2i	Onderzoeken mogelijkheden samenwerking Universiteit Tilburg m.b.t. pilot Taalschatten. Taalschatten is gericht op kinderen van 0 tot 4 jaar oud om taalachterstanden te voorkomen en de neuroplasticiteit van de hersenen optimaal te benutten.	2021 Q1	2022Q4	Gemeente	Universiteit Tilburg, GGD, KO	Resultaten uit onderzoeksplan: 1. Een lokale en landelijke community met geëngageerde partijen die inhoudelijke en/of communicatieve bijdrage leveren aan het succes van Taalschatten. 2. Een toolkit met evidence based tips en trucs waarmee ouders worden gestimuleerd te praten en interacteren met hun kind waardoor zij het gewenste taalniveau bereiken. 3. Een methodiek waarmee toolkit succesvol is geïmplementeerd.

Thema 3: Leesplezier						
3a	Kansrijke start 0-4 jaar (ouderpartnerschap): Boekstart baby's; Boekstartcoach; landelijke programma BoekStart in de Kinderopvang; leesbevordering (VVE) kinderopvang; doorgaande lijn KO-PO; leerkring Thuis in Taal: kennis en ervaring delen om beter met (laaggeletterde) ouders samen te kunnen werken en hen beter te kunnen ondersteunen.	2021 Q1	2024 Q4	Bibliotheek	GGD, KO, PO, ContourdT, gemeente	Kinderen en ouders zijn intensief met boeken en het (voor)lezen daarvan en met mediaopvoeding in aanraking gekomen. Leesplezier en het belang hiervan is toegenomen. Ouder-kind-professional (GGD en KO) zijn bekend met lees-mediaconsulent bibliotheek. Er is een doorgaande lijn KO-PO leesplezier. Partnerschap met ouders is toegenomen. Dit resulteert in sterke kind-ouder relatie; grotere woordenschat; betere mondelinge- en luistervaardigheden.
3b	Lees- en media-avontuur PO: inzet lees-mediacoach; (werken naar) kwalitatieve collectie op school; meewerken aan professionalisering, landelijke aanpak volgens Monitor Bibliotheek op school; Scoor een boek PO (groep 5 en 6); vakantielezen PO; doorgaande lijn KO-PO.	2021 Q1	2024 Q4	Bibliotheek	PO, KO, ContourdT, gemeente	Leerkrachten: actuele kennis van boeken, werkvormen en (interactief) voorlezen en van (belangrijke) social media; integreren lezen en leesplezier in de dagelijkse lessen; lezen structureel voor en vrij lezen staat vast op het lesrooster; er is een doorgaande lijn KO-PO leesplezier. Partnerschap met ouders is toegenomen. Leerlingen: maken structureel meer leeskilometers en hierdoor verbetert taal-, lees- en leerprestatie; leesmotivatie en leesniveau is verhoogd; ze kennen eigen leesinteresse; kunnen betrouwbare informatie vinden op internet en zijn bewust van hun gedrag op social media. Ouders: zijn bewust van hun rol in leesplezier van hun kind, zijn bekend met voor- en nadelen van digitale media en praten hierover met hun kind.
3c	Meer leesplezier voor jongeren VO-ISK: intensieve samenwerking lees-mediacoach; vanuit schoolleesplan worden activiteiten bepaald gericht op leerlingen, docenten en ouders; optimale leesomgeving en collectie; draagvlak creëren bij alle docenten NL/ overige collega's; ouders waar mogelijk informeren over/ betrekken bij leesbevorderende activiteiten (bewust maken rol bij taal-, lees- en mediaontwikkeling kind); leesmonitor (optioneel); onderzoeken digitale geletterdheid, taalgericht vakonderwijs.	2021 Q1	2024 Q4	Bibliotheek	VO, gemeente	Samenwerking VO scholen en bibliotheek voor leesbevordering en digitale geletterdheid is een vanzelfsprekendheid. Lees-mediaconsulent Bibliotheek is aanspreekpunt voor school/leerling en ouders m.b.t. leesbevordering. Taal- en leesniveau en digitale geletterdheid van leerlingen is verhoogd. Draagvlak stimuleren leesplezier bij directie/docenten NL is verhoogd (ambassadeurs in hun school. Docenten buiten sectie NL zien belang in van leesplezier en werken samen aan activiteiten uit leesplan (vakoverstijgend).

3d	Onderzoeken mogelijkheden/starten samenwerking/verbinding 'Let's Play de Langstraat'.	2021 Q2	2020 Q4	Gemeente	SG De Overlaat, PO, Bibliotheek	Verbinding met PO-Waalwijk Taalrijk is tot stand gekomen. Samenwerking in het toerusten van kinderen en jongeren op het gebied van 21e eeuwse vaardigheden is gerealiseerd. Er wordt optimaal gebruik gemaakt van ieders expertise. Bundeling van krachten: lezen, mediavaardigheden, computational thinking.
Thema 4: (Educatief) Partnerschap met ouders						
4a	Thuisondersteuning met Vrijwilligers (TOV): diensten/activiteiten gericht op opvoedondersteuning, maatwerk per gezin/buurt. Per gezin wordt i.s.m. de sociaal werker bekeken welke Opvoeddienst het beste past (bv. groepsbijeenkomsten voor ouders, koppeling met andere ouders).	2021 Q1	2024 Q4	ContourdT	ContourdT, GGD, KO, PO, Bibliotheek, gemeente	Ouders voelen zich gesteund in hun omgeving en hebben een netwerk waar ze op terug kunnen vallen met dagelijkse opvoed- en opgroevragen. Ouders zijn zich bewust van hun rol op de ontwikkeling en hebben een versterkte ouder-kind interactie.
4b	Groepsbijeenkomsten volwassenen: taalgroepen/ taalmaatjes voor volwassenen (ouders); ouders van kinderen actief doorverwijzen om deel te nemen aan taal- en digi-verbeteringstrajecten van het Taalhuis.	2021 Q1	2024 Q4	ContourdT	ContourdT, GGD, KO, PO, Bibliotheek, gemeente	Volwassenen leren informeel taal- en digivaardigheden.
4c	MET betrokken ouders: stimuleren van partnerschap bij ouders van niet-Nederlandse afkomst wat een positieve invloed heeft op de leerprestaties van de leerling. Betrokkenheid van ouders wordt actief gestimuleerd, waardoor het zelfbeeld van de leerling verbetert.	2021 Q1	2024 Q4	MET Pro	ContourdT, gemeente	Ouderbetrokkenheid en participatie van m.n. etnische ouders is toegenomen. Het zelfbeeld van de leerling is verbeterd.
4d	Verteltassen KO en PO: een tas met lees- en spel materiaal die door ouders gemaakt en bedacht wordt en met hun kinderen thuis en op school gebruikt wordt. Doel: leesomgeving versterken en de taalontwikkeling van kinderen en hun ouders stimuleren. Ouders raken meer betrokken en er ontstaat een betere samenwerking tussen school en gezin; borging van de bestaande locaties; uitbreiding nieuwe locaties; verteltassen inzetten Consultatiebureau rondom specifieke thema's: verteltasbus; verteltas aanvullen met beweegactiviteit (verbinding met GO).	2021 Q1	2024 Q4	ContourdT	Stichting Verteltas, ContourdT, KO, PO, GGD, Bibliotheek, gemeente, Actief Ouderschap	Ouders voelen zich gesteund in hun omgeving en hebben een netwerk waar ze op terug kunnen vallen met dagelijkse opvoed- en opgroevragen (educatief partnerschap met ouders). Ouders zijn zich bewust van hun rol op de ontwikkeling en hebben een versterkte ouder-kind interactie (leesplezier/taal-woordenschat). Naast de 5 locaties zijn er nieuwe gerealiseerd. Verteltassen met specifieke thema's vanuit Consultatiebureau zijn ontwikkeld/worden uitgeleend. De Verteltasbus is gerealiseerd; beweeg-activiteit (kaart) is aan de tassen toegevoegd.

4e	Thuis in Taal (3 locaties KO en PO): leerkringen en coaching voor leerkrachten en pedagogisch medewerkers: hoe ouders en vooral ouders met een lage opleiding/laaggeletterden) te ondersteunen om taalstimulering thuis te versterken; stapsgewijs bouwen aan een wederkerige relatie met alle ouders en samenwerken ter ondersteuning van de taalontwikkeling van het kind.	2021 Q1	2024 Q4	Actief Ouderschap	KO, PO, GGD, Bibliotheek, ContourdT, Actief Ouderschap, HBO+Universiteit Rotterdam, gemeente	Professionals zijn geschoold middels de "deep level learning aanpak" van Martine van der Pluijm. Wekelijkse ouder-kind activiteiten gericht op de interactie tussen ouder en kind. De verkregen kennis en nieuwste inzichten zijn gedeeld/besproken in Waalwijk en met de andere 6 deelnemende gemeenten. De samenwerking tussen de deelnemende KO-PO locaties, alsmede met de Hogeschool R'dam is versterkt. Effecten interventies door observaties beginsituatie en de eindsituatie bij kind-ouder-professional. Werkwijzen zijn gedeeld met andere locaties.
4f	Taalimpuls-TOV ouderbijeenkomsten: ouders komen kijken naar een Taalimpulsles bij hun kind. Krijgen zo zicht op hoe de taalondersteuning aangeboden wordt en wat het kind hiervan leert. Aansluitend gaan ouders in gesprek met coördinator Taalimpuls, coördinator TOV en IB-ers of iemand van de school over het stimuleren van de taalontwikkeling thuis.	2021 Q1	2024 Q4	Leerrijk	ContourdT, PO, KO	Helder wat wensen en verwachtingen zijn van ouders, waarvan de kinderen deelnemen aan Taalimpuls. Ouders zijn bekend met het aanbod van Waalwijk Taalrijk/VVE.
4g	Onderzoek behoefte partnerschap ouders min 9 maanden tot 4 jaar ontwikkelen, starten informatie- en ouderbijeenkomsten. Dit in samenwerking met (nieuwe) ontwikkelingen/projecten GGD.	2021 Q3	2024 Q4	Gemeente	GGD, verloskundigen, Bibliotheek, ContourdT	Helder waar (a.s.) ouders van min 9 mnd tot 4 jarigen behoefte aan hebben.
Thema 5: Samenwerking						
5a	Verbeteren/verdiepen doorgaande lijn op de thema's 2-3 en 4 (KO naar PO en PO naar VO) vanuit: open houding naar elkaar, draagvlak en samenhang (breder kijken dan eigen taakgebied).	2021 Q1	2024 Q4	PO	KO, PO, VO, GGD, Bibliotheek, ContourdT	1. KO-PO: ontwikkelgroep pedagogische medewerkers (VE-coach) en leerkrachten groep 1-2 is gestart. 2. PO-VO: ontwikkelgroep leerkrachten leerkring gr 7-8 en docenten brugklas is gestart. 3. Op de thema's Taal-woordenschat, Leesplezier en (Educatief) Partnerschap met ouders zijn concrete afspraken gemaakt t.b.v. een betere doorgaande lijn.
5b	Monitoring activiteiten/subsidies VVE-Waalwijk Taalrijk en het organiseren van reflectiegesprekken n.a.v. rapportage monitor.	2021 Q1	2024 Q4	Gemeente	KO, PO, VO, GGD, Bibliotheek, ContourdT	Rapportage n.a.v. monitoring en reflectiegesprekken vinden jaarlijks plaats tussen gemeente, bestuurders en tussen bestuurders en directie/betrokken medewerkers locaties.

5c	Bijeenkomsten: stuurgroep 0-12 jr + wijkcluster 0-6 jaar; inspiratie bijeenkomst Waalwijk Taalrijk; leernetwerken.	2021 Q1	2024 Q4	Gemeente	KO, PO, VO, GGD, Bibliotheek, ContourdT	Bijeenkomsten hebben plaatsgevonden.
5d	(Beleids)Ondersteuning VVE-Waalwijk Taalrijk	2021 Q1	2024 Q4	Gemeente	Nvt	Ondersteuning heeft plaatsgevonden.
5e	Communicatie: website Waalwijk Taalrijk, Tafelklapper Waalwijk Taalrijk, flyers etc.	2021 Q1	2024 Q4	Gemeente	KO, PO, VO, GGD, Bibliotheek, ContourdT	Website is actief en wordt door betrokken partners gevonden/gebruikt, tafelklapper is ontwikkeld en verspreid onder partners.
5f	Ontwikkeling/innovatie 'Gelijke kansen': Kinderen met dezelfde talenten hebben recht op gelijke kansen. Ieder kind moet zich volledig kunnen ontwikkelen. Zijn of haar achtergrond, het opleidingsniveau van ouders of hun financiële situatie mag geen invloed hebben op de (school)prestaties van een kind.	2021 Q2	2024 Q4	Gemeente	KO, PO, VO, GGD, Bibliotheek, ContourdT, Kunstencentrum	Een werkgroep 'Gelijke kansen' is gestart en er is onderzoek gedaan naar thema's die binnen spelen. Binnen de thema's staat het delen van kennis uit onderzoeken en praktijk centraal. Mogelijke nieuwe activiteiten zijn gestart.
5g	Coördinatie VVE-Waalwijk Taalrijk: algemene regie, begeleiden werkgroepen, activiteiten mede initiëren/volgen/monitoren, website, jaarlijkse conferentie/bijeenkomst, verbinding zoeken (inhoud en middelen) met externe partijen (rijk, provincie, fondsen, bedrijven).	2021 Q1	2024 Q4	Gemeente	Nvt	Coördinatie heeft plaatsgevonden zoals omschreven bij activiteiten; beleid-uitvoeringsprogramma is gevolgd.

5. Bijlagen

Bijlage 1: Begrippen- en afkortingenlijst

DBG:	deskundige bevoegd gezag
IB-er:	intern begeleider
ISK:	internationale schakelklas
Jeugdigen:	kinderen/ jongeren van 0-23 jaar
KO:	kinderopvang
Pro:	praktijkonderwijs
MST:	multi systeemtherapie
OKE:	wet Ontwikkelingskansen Kwaliteit en Educatie
OPDC:	orthopedagogisch didactisch centrum
Ouders:	alle opvoeders
OZA:	onderwijszorg arrangement
PO:	primair onderwijs
PSZ:	peuterspeelzaal
SBO:	speciaal basisonderwijs
SO:	speciaal onderwijs
SWV:	samenwerkingsverband
TOV:	thuisondersteuning met vrijwilligers
VE:	voorschoolse educatie
VO:	voortgezet onderwijs
VVE:	vroeg- en voorschoolse educatie
WT:	Waalwijk taalrijk
WvO:	Willem van Oranje College
ZOCO:	zorgcoördinator

Bijlage 2: Begroting VVE-Waalwijk Taalrijk 2021 t/m 2024

Beschikbaar VVE-Waalwijk Taalrijk	Per jaar
Budget specifieke uitkering OAB Rijk VVE*	1.300.000
Budget gemeente**	700.000
Totaal	€ 2.000.000

* Organisatie VVE is een wettelijke verplichting (o.a. 16 uur VE, VE coach)

** Structureel budget gemeente: Onderwijs achterstandenbeleid (OAB), Waalwijk Taalrijk, Jeugd, peuterspeelzalen, taalondersteuning, armoedebeleid

Uitgaven VVE-Waalwijk Taalrijk	Per jaar
1. Voor- en vroegschoolse educatie (wettelijke verplichting)	1.300.000
overige activiteiten VVE-peuteropvang	160.000
2. Taal-Woordenschat	210.500
3. Leesbevordering	100.000
4. (Educatief) Partnerschap ouders	80.000
5. Samenwerking	100.000
PM*	49.500
Totaal	€ 2.000.000

* Extra middelen voor (uitbreiding van) activiteiten (bijvoorbeeld toename van VE-peuters van Paswijzerhouders) en nieuwe ontwikkelingen